

REGERINGSRÄTTENS DOM

Mål nr
2609-09

meddelad i Stockholm den 22 september 2009

KLAGANDE

Skatteverket
171 94 Solna

MOTPART

Handelsanställdas Förbund, 846000-1996
Box 1146
111 81 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Skatterättsnämndens beslut den 26 mars 2009, Dnr 17-08/I, se bilaga

SAKEN

Förhandsbesked angående mervärdesskatt

REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Regeringsrätten förklarar, med ändring av förhandsbeskedet, att förbundets administration för förbundets avdelningar inte innebär skattepliktig omsättning av tjänster.

YRKANDEN M.M.

Skatteverket yrkar att Regeringsrätten, med ändring av förhandsbeskedet, beslutar att Handelsanställdas Förbund ska anses tillhandahålla avdelningarna skattepliktiga tjänster mot ersättning. Skatteverket anför bl.a. följande.

Dok.Id 77794

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Wallingatan 2

Telefon
08-561 676 00
E-post: regeringsratten@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-12:00
13:00-16:30

Mål nr
2609-09

Avdelningarna utgör självständiga rättssubjekt med egen verksamhet. De har en av medlemmarna vald styrelse som är ansvarig för verksamheten. Avdelningarna ingår i eget namn avtal, bl.a. anställningsavtal och hyresavtal, och har rättskapacitet. Det går inte att ur mervärdesskattesynpunkt behandla de olika juridiska personerna som en enhet.

Handelsanställdas Förbund anser att förhandsbeskedet ska fastställas och anför bl.a. följande. Avdelningarna har en så osjälvständig ställning gentemot förbundet att de krav som ställs för att omsättning ska anses föreligga inte är uppfyllda. Förbundets och avdelningarnas verksamhet utgör endast gemensam ideell facklig verksamhet som regleras genom de av kongressen fastställda stadgarna.

SKÄLEN FÖR REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Fråga i målet är om den verksamhet som bedrivs inom Handelsanställdas Förbunds administrativa kontor föranleder skattskyldighet till mervärdesskatt för förbundet. Den del av verksamheten som enligt ansökan om förhandsbesked därvid ifrågasatts är vissa administrativa åtgärder som kontoret utför för förbundets avdelningar och som ekonomiskt regleras genom att förbundet tillgodoräknar sig en viss del av den andel av medlemmarnas avgifter som annars skulle ha tillfallit avdelningarna.

För att de aktuella administrativa åtgärderna ska medföra skattskyldighet för förbundet krävs att de är att bedöma som skattepliktig omsättning av tjänster i en yrkesmässig verksamhet, 1 kap. 1 § första stycket 1 mervärdesskattelagen (1994:400), ML. För att omsättning ska anses föreligga krävs att tjänsterna utförs mot ersättning, 2 kap. 1 § tredje stycket 1. Enligt EG-domstolens praxis kan en tjänst anses utförd mot ersättning endast om det finns ett rättsförhållande mellan den som tillhandahåller tjänsten och mottagaren, enligt vilket det rör sig om ett ömsesidigt utväxlande av prestationer så att den ersättning som den som tillhandahåller tjänsten erhåller utgörs av det faktiska motvärdet av den tillhandahållna tjänsten (C-16/93 R. J. Tolsma, p. 14). Av EG-domstolens praxis följer vidare att det för att skattskyldighet ska uppstå måste finnas en direkt

Mål nr
2609-09

koppling mellan den tjänst som tillhandahålls och det motvärde som erhålls (C-154/80 Coöperatieve Aardappelenbewaarplaats GA, p. 12). Bestämmelserna i ML ska tolkas i enlighet med denna praxis.

Enligt Regeringsrättens mening kan Handelsanställdas Förbunds beslut om verksamheten vid det administrativa kontoret och beslutet om avräkning av medlemsavgifter inte anses innebära att det uppstått ett rättsförhållande mellan förbundet och avdelningarna som medför ett ömsesidigt utväxlande av prestationer (jfr RÅ 2001 ref. 34 II). De administrativa åtgärderna avseende avdelningarna innebär således inte att tjänster omsätts och de föranleder inte skattskyldighet för förbundet. Förhandsbeskedet ska därför ändras i enlighet med det anförda.

Susanne Billum

Peter Kindlund

Lennart Hamberg

Henrik Jermsten

Olle Stenman

David Wahren

Föredragande regeringsrätts-
sekreterare

Avd II

Föredraget 2009-09-02